Il-Kappella tal-Kunċizzjoni Tliet Mitt Sena mill-Bini Tagħha

Il-Kappella tal-Kunċizzjoni nistgħu nsejħulha l-iżgħar waħda mill-kappelli antiki li għandna fin-Naxxar. Għalkemm issa għandha tliet mitt sena, kienet l-aħħar waħda li nbniet mis-sbatax-il kappella li nafu bihom. Dawn il-kappelli kienu mqassmin man-naħat kollha tar-raħal, kemm f'dawk abitati kif ukoll fin-naħat imwarrba fil-kampanja. Oriġinarjament fin-naħat ta' Ħal Dgħif, ir-raħal antik, kienu diġà jeżistu żewg kappelli, it-tnejn iddedikati lill-Madonna, waħda ta' Marija Assunta u l-oħra tal-Lunzjata. Dawn kienu diġa jeżistu qabel l-1575, meta sar l-ewwel ċensiment tal-knejjes f'Malta minn Mons. Duzina. Kienu antiki ħafna iżda ma baqgħux jintużaw wisq; fil-fatt ma baqgħux jissemmew fil-visti pastorali tas-snin ta' wara. Fl-1659 l-Isqof Balaguer ipprofanahom.

Għall-aħħar tas-seklu sbatax, meta kien qed imexxi l-Parroċċa Dun Dumink Mifsud, wieħed mill-qassisin l-aktar għorrief tad-djoċesi f'dawk is-snin, fin-Naxxar kien hawn bħal qawmien ġdid. Fil-knisja parrokkjali kien għadu kemm tlesta l-kor ġdid bil-bini ta' l-apside mill-magħruf Lorenzo Gafà; in-nies tan-naħa ta' San Pawl tat-Tarġa reġgħu bnew mill-ġdid il-kappella ddedikata lil dan il-qaddis wara li kienet ilha li waqgħet kważi seklu. U issa kien imiss lil dawk tan-naħa ta' Ħad-Dejf, li wara li ż-żewg kappelli li kien hemm fin-naħat tagħhom kienu spiċċaw, riedu huma wkoll li jkollhom il-kappella tagħhom.

Żgur li l-bini kien beda għall-aħħar snin tas-seklu sbatax u sa l-1702 kienu waslu sal-blata tal-bieb tal-ġenb, data li sa ftit snin ilu kienet għadha tidher. Id-data 1703 tidher fuq it-tieqa tal-faċċata. Allura nistgħu ngħidu li l-bini kien mgħaġġel. L-ewwel darba li l-kappella tissemma hija fil-vista pastorali ta' l-Isqof Cocco Palmieri fl-1709. Huwa jgħid li kienet inbniet mill-ġbir tal-poplu u jagħti deskrizzjoni tal-kappella. Isemmi ukoll l-arma li kien hemm skolpita fil-ġebel fuq it-tieqa tonda tal-faċċata. Il-pittura ta' fuq l-altar kienet tirrappreżenta lill-Immakulata Kunċizzjoni fin-naħa ta' fuq, mal-qaddisin San Ġużepp Konfessur, San Ġwann l-Evanġelista, San Franġisk Saverio, San Anton Patavino Konfessur u Santa Tereża. Mir-rapport tal-vista pastorali ta' wara, mill-Isqof Cannaves, nafu li l-pittur kien Alessio Erardi, iben il-magħruf Stefano. Kienet saret fuq kummissjoni tal-Kappillan Dun Dumink Mifsud li ħallas għaliha. Fil-visti pastorali ta' wara baqgħet tingħata l-istess deskrizzjoni tal-kappella.

Il-forma tal-bini kienet xi ftit differenti minn dawk l-oħrajn. Għandha forma rettangulari, b'differenza żgħira fit-tul, fl-erba' rkejjen mibnijin f'forma ta' pilastri wesgħin. Fil-pilastru tan-naħa tax-xellug tal-faċċata fiha taraġ garigor li kien jibqa' tiela' sal-bejt, bl-ieħor tal-lemin iservi biss għal niċċa żgħira li antikament kien fiha statwa ta' l-Ecce Homo. It-taraġ garigor kien iwassal ukoll għal gallerija żgħira fuq il-bieb prinċipali tal-kappella. 'Il fuq minn din il-gallerija għandha tieqa kbira għad-dawl. Fuq din it-tieqa minn barra kien hemm l-arma ta' l-isqof u d-data 1703. Iż-żewg pilastri ta' ġewwa, allura kull naħa ta' l-altar, kien fihom żewg sagristiji żgħar. L-altar għandu prospettiva barokka, mingħajr kolonni, madwar l-inkwadru tat-titular. Is-saqaf tal-kappella huwa f'forma ta' koppla li tispiċċa b'anterna b'sitt twieqi żgħar. Interessanti l-bini ta' din il-koppla minn barra. Mhuwiex tond, bħal ġewwa, iżda ottagonali, bi tmien naħat.'Il fuq mit-tieqa tal-faċċata għandha fetħa għall-qanpiena.

Intant in-Naxxarin ma baqgħux lura milli jiddotaw lil din il-kappella. Diġà fl-1706, Injazju Galea għamel għotja ta' żewġt idjar li jmissu mal-kappella. Mid-dħul ta' dawn id-djar kien hemm l-obbligu li jsiru t-tiswijiet meħtieġa kif ukoll il-festa. Dan jidher fl-atti tan-Nutar Tumas Cauchi. Skond l-atti ta' l-istess nutar Cauchi (1ta' Marzu 1713) Dun Ġużepp Debono u ħuh Pietru kienu obbligati li jixegħlu l-lampier kull nhar ta' Sibt. Dan l-obbligu kien impost fuq id-dar li kienet fit-triq li mill-knisja tagħti għall-Għaqba. Skond l-atti ta' l-istess nutar ukoll kien hemm l-obbligu li jitqaddsu 7 quddisiet letti fil-festi tal-Madonna. Dan l-obbligu kien impost fuq l-għalqa fit-truf tar-raħal magħrufa bħala *il Chitut.*

Fi ftit snin din il-kappella kellha beni stabbli li kienu jirrendu 'l fuq minn 9 skudi fis-sena. Dawn kienu dar żgħira jew bottega; bottega (ħanut); mandretta (għalqa żgħira); dar kbira. Fis-snin ta' wara l-prokuraturi kienu wkoll bdew isellfu xi flus li fuqhom kienu jdaħħlu l-interessi: Fl-1771 kellha 62 skud imsellfin bit-3%.

Il-Knisja kienet obbligata li tagħmel Primi Vespri u quddiesa kantata bil-paniġierku fil-jum tal-festa, liema obbligu kien impost fuq il-klawsura (għalqa) *ta bir il ħut* fit-tarf tar-raħal, in-naħa tal-Għaqba. Fl-atti tan-Nutar Ġuzeppi Magri (1. Jannar 1756) din l-għalqa ġiet mibjugħa lil Giuseppi ciappara min-Naxxar u bdiet tissejjaħ *tal biatas* fin-naħa *ta bir il ħut*, dejjem bl-obbligu li tħallas il-festa u jinxtegħel il-lampier, kif ukoll li jinxtegħlu sitt gandlieri fil-jum tal-festa. Din l-għalqa wara ngħatat b'dota lil Paolo Bonnici, iben Pietru, bl-istess piżijiet. Il-kappella kienet obbligata ukoll li tagħmel festa lil San Franġisk Saverio u Santa Tereża b'vespri u quddiesa kantata. Dawn il-festi kienu ċċelebrati fil-15 ta' Ottubru (Santa Tereża) u fit-3 ta' Diċembru (San Franġisk).

Dawn l-obbligi kienu biex ngħidu hekk l-ispejjeż regolari ta' kull sena. Naturalment kien hemm spejjeż oħra speċjalment ta' manutenzjoni. Hekk, per eżempju, fl-1769 kien sar ħlas ta' 3 skudi lill-pittur Morales li kien għadu kemm irranġa l-inkwadru titulari. Fit-30 ta' Novembru 1772 kien inxtara tapit għal fuq it-taraġ ta' l-altar, li kien sewa 39 skud. Spejjeż ta' żmien il-festa kienu għall-polvri tal-maskli; biex jinkera d-damask; jitħallas min jarma l-Knisja u dak li jaħraq il-maskli u dak li jġorr id-damask u l-maskli lura lejn il-Belt; ħlas tal-paniġierku. Fis-snin ta' wara, madwar l-1780, kien beda wkoll ħlas għal-logħob tan-nar '*guochi d'artificio*', kif ukoll ħlas ta' orkestra żgħira u kantanti, "*trasporto del organetto e riporto; ai cantori; trasporto del cimbalo, organista e due violini*'.

Il-kappella kienet ukoll dejjem qed tiġi armata aktar. F'Ġunju ta' l-1781 sar kalċi ġdid u ġie indurat, imbagħad f'Ottubru saru sitt kandlieri ġodda u salib, xogħol ta' l-imgħallem Vincenzo Dimech, l-istess wieħed li ħadem l-inkwadri tal-Via Sagra fil-knisja parrokkjali. Dawn ukoll ġew indurati flimkien mal-karti tal-Glorja kollox għal spiża totali ta' 73 skud. Fil-1787 sar altar ġdid u sar xogħol ta' skultura. Mastro Antonio Fabri kien tħallas 30 skud għall-ġarr u xogħol ta' l-altar. Ix-xogħol ta' skultura kien ta' Mastro Luca (*scarpellino*). Sar ukoll ventartal ġdid, xogħol ta' l-imgħallem Ignazio Portelli. Fl-aħħar snin tas-seklu tmintax saru biċċiet ta' damask ġdid, probabbilment għal madwar l-altar.

Dawn l-ispejjeż kienu possibbli għaliex issa l-kappella kienet f'pożizzjoni finanzjara tajba. Fl-1778 kellha beni stabbli ta' valur ta' 516-il skud, kapital ta' 62 skud, debituri u flus f'idejn il-prokuratur 'il fuq minn 144 skud. Dan barra biċċiet tad-deheb, fidda u ram. Għall-aħħar tas-seklu l-kapital f'beni stabbli kien tela' għal 850 skud. Il-Kappella issa kienet tassew armata b'dak kollu li kien hemm bżonn. Inventarju ta' l-1789 jagħtina stampa ċara ta' dan. Minbarra l-ħafna affarijiet ta' bżonn fil-kappella: kandlieri tal-festa u ta' kuljum, fjuretti, karti tal-glorja, leġiju, ventartali, pulptu żgħir, sellum għal-lampier, kaxxa fejn jintrefgħu l-affarijiet, pjaneti u affarijiet oħra, kien hemm ukoll medaljun ma' ġiżirana tal-perli u deheb u kuruna tal-fidda madwar ir-ras tal-Madonna.

Jkompli f'paġna 53

Il-prokuraturi tal-kappella ħafna drabi kienu qassisin magħrufin fil-Parroċċa, bħal Dun Alwig Decelis, li kien għal żmien twil prokuratur tal-Veneranda Lampada u Dun Bert Ciappara, viċi parrokku għal ħafna snin. Iżda kien hemm ukoll persuni magħrufin fir-raħal li servew bħala prokuraturi tal-kappella. Insemmu lin-nutar Francesco Borg, lil Mikiel Vassallo, li wara sar l-ewwel Sindku tan-Naxxar fi żmien l-Ingliżi, li kien miet bil-pesta ta' l-1813, l-aromatarju Gio Maria Borg u wara ibnu Vincenzo Borg.

Fil-bidu tas-seklu dsatax wieħed jinnota xi tradizzjonijiet ġodda. Fuq il-bejt tal-kappella fil-jiem tal-festa bdew jinxtegħlu l-fjakkli. Saru ħlasijiet kemm għall-injam u snin wara għal xemgħa u żejt għal dawn il-fjakkli. Ħaġa li ma tidhirx sabiħa wisq kienet il-fatt li fil-jum tal-festa, meta allura l-kappella kienet tkun armata, bdew jorqdu xi rġiel biex jagħmlu l-għassa, *pagati 8 tari a quelli che dormirano in chiesa..per riguardarla.* Din saret kemm fl-għoxrinijiet kif ukoll fl-għaxar snin ta' wara. Nafu minn kitbiet oħra li f'dawn is-snin ir-raħal ma tantx kellu fama tajba ħafna!

Iżda saru affarijiet oħra wkoll. Fil-1808 kien ġie indurat l-iskannell għal spiża ta' 59 skud. Fl-1819 tħallsu 20 skud u wara 10 oħra bħala kontribuzzjoni għall-pulptu ġdid fil-knisja parrokkjali. Dawn tħallsu lil Signor Panzo. Fil-1823 il-pittur Paolo Grech irranġa l-kwadru titulari għal 20 skud. Imbagħad kien sar ħlas għal żewġ gandlieri tar-ram li kienu nħadmu minn grani li ma kinux ġew aċċettati mill-gvern meta nbidlet il-munita (għall-munita Ingliża). Inxtara wkoll orgni żgħir. Iżda l-akbar żvilupp importanti f'dawn is-snin kien il-wasla tal-ġisem qaddis ta' San Fidiel Martri fl-1830, fi żmien meta kien prokuratur Dun Orazio Zerafa. F'din is-sena jidhru donazzjonijiet aktar mis-soltu u kienet saret ġabra għall-festa ta' San Fidiel.

Fil-fatt fil-jum tal-festa tal-Kunċizzjoni, fit-8 ta' Diċembru, meta allura l-kappella kienet tkun armata, kienet issir il-quddiesa kantata filgħodu bil-paniġierku fuq il-Madonna. Filgħaxija, imbagħad, kienet issir priedka oħra fuq San Fidiel. Dan jidher ċar mill-kontijiet tal-ġbir, fejn jidher dħul minn ġabra waqt il-paniġierku ta' l-Immakulata u dħul ieħor, fl-itess jum, waqt dak ta' San Fidiel. Naturalment ukoll mill-ħlasijiet wieħed jinnota li fl-istess jum kienu jsiru żewġ paniġierki, għaliex jidhru ħlasijiet *'per il Panigirico della concezione'* u *'per il Panigirico di S. Fedele M.'*. Ġabra oħra kienet issir minn tifel lejlet il-festa fit-toroq tar-raħal.

Fit-tieni nofs tas-seklu dsatax saru xi żviluppi oħra f'dak li huwa tiżjin. Il-faċċata tal-kappella kienet issa tiġi mixgħula bit-tazzi taż-żejt. Ġieli nkrew 300 tazza. Dan ma kienx isir biss fil-jiem tal-festa tal-Kunċizzjoni iżda wkoll fil-festa tal-Vitorja. Fil-festa ta' Corpus il-kappella kienet tiġi armata wkoll u ġieli saret il-mixegħla bit-tazzi. Fil-jum tal-festa lit-tfal li kienu jgħinu kienu jagħtuhom santa u lill-benefatturi slaleb żgħar. U lill-kantanti kienu jittrattawhom bil-*brandy*! Iż-żminijiet kienu qegħdin jinbidlu diġà.

F'dawn l-aħħar snin tas-seklu dsatax nibdew niltaqgħu ma' ismijiet ta' persuni aktar viċin tagħna u li huma magħrufin fl-istorja tar-raħal. Hekk, per eżempju, f'Novembru 1880 Vittorio Scerri kien tħallas ta' tlett ijiem xogħol ta' żebgħa fil-knisja. Fis-snin ta' wara, fuq ordni ta' l-isqof Scicluna, kienet inżebgħet biż-żejt il-prospettiva ta' l-altar u wara wkoll il-koppla. Għal dan ix-xogħol kien tħallas ukoll il-Maestro Vittorio Scerri. Fl-istess waqt kienu nħadmu mill-ġdid it-twieqi kollha tal-lanterna tal-koppla, tal-faċċata u tal-ġenb. Għal dan ix-xogħol ta' l-injam kien tħallas il-mastrudaxxa Vincenzo Gauci. Fis-sena 1887 l-istess żewġ mgħallmin tħallsu għal tabernaklu ġdid, wieħed għax-xogħol u l-ieħor għall-pittura u l-indûratura.

Fis-sena 1888 sar il-parapett ta' quddiem il-kappella. Il-bennej Ġużeppi Aquilina ħadem ix-xogħol

tal-ġebel u l-ħaddied Mikiel Vella ħadem il-ħadid. Fl-aħħar għaxar snin tas-seklu kien sar damask ġdid u allura ma baqgħux jikru damask għall-festa.

Il-bidu tas-seklu għoxrin ra lil Dun Fortunat Debono bħala prokuratur. Dun Fortunat kien qassis magħruf u għaref. Jidher iżda li ma kienx joqgħod jaħsibha biex jagħmel dak li kien jaħseb li hemm bżonn li jsir. Fl-1909 huwa deherlu li kellha tinbena sagristija ġdida. Ħafna mix-xogħol kien sar b'xejn fil-jiem tal-festi u fil-Ħdud. Iżda l-ispiża xorta waħda kienet telgħet għal 28 lira Sterlina. Il-Kappillan Dun Franġisk Saver Mifsud ma qabilx ma' dan, tant li lanqas approva l-kontijiet: *"ma naqbilx mal-kapriċċi tal-Prokuratur li bihom inqabeż sew il-limitu ta' l-istat finanzjarju tal-prokura tan-Naxxar"*. Din kienet forsi naqra esaġerata iżda rridu niftakru li Dun Franġisk kellu quddiemu l-ispiża kbira tal-bini tan-navati u tal-faċċata l-ġdida proprju f'dawn is-snin. Ma hemmx għalfejn ngħidu, is-sena ta' wara Dun Fortunat ma kienx aktar prokuratur tal-kappella. Kien laħaq Dun Odilone Scicluna.

Qabel ma nkomplu l-istorja tal-kappella nixtieq nagħmel żewġ osservazzjonijiet interessanti ħafna. Fis-sena 1875 jidher dħul minn ġbir li sar bejn Frar u Mejju fl-okkażjoni tal-Ġublew, kif ukoll donazzjoni minn persuna għall-istess okkażjoni. Mitt sena qabel iltqajt ma' ħlas li kien sar f'għeluq il-ħamsin sena tat-titular. Imbagħad wara Fidiel Sammut tħallas għal servizzi mogħtija fl-ewwel xhur tal-Ġublew. Imbagħad fl-1904, f'Diċembru, sar ħlas lill-bniedem li kien rama l-knisja fil-festa *del cinquantenario.* Naħseb li hawn qed jirreferu għad-dogma ta' l-Immakulata Kunċizzjoni, ipproklamata fl-1854.

L-għoxrinijiet raw tibdil ieħor. L-ewwelnett il-prokuratur ma għadux aktar qassis. Issa kienu prokuraturi tal-kappella Lorenzo Zerafa u Giuseppe Camilleri. Dawn kienu damu għal ħafna snin prokuraturi. Jidher li wara l-1923 il-kommemorazzjoni ta' San Fidiel ma baqgħetx issir, almenu żgur mhux fil-jum tal-festa. Il-prokuraturi daħħlu tradizzjoni oħra interessanti. Bħala rigal lill-kantanti u dawk kollha li kienu jgħinu fil-festa, bdew jagħtu flixkun inbid ta' Malta. Fis-sena 1923 tqassmu 14-il flixkun. Fis-sena 1925 beda jintuża d-dawl elettriku iżda bil-batterija. Kien jinxtegħel l-istellarju tal-Madonna u tnax-il bozza oħra. F'Diċembru 1928 sar ħlas għall-kurrent u kera ta' l-arloġġ.

Jidher iżda li s-sistema tad-dawl elettriku saret fis-sena ta' wara. Giuseppe Camilleri kien tħallas *'per installazione della luce-elettrica'*.Ta' dawn l-ispejjeż li kien għamel għadhom jeżistu l-kontijiet u l-irċevuti tal-ħlas. Is-sur Camilleri kien xtara kollox mingħand id-ditta Novelties Trading Co. ta' 35B,36 Strada Santa Lucia, Naxaro!

F'din l-istess sena 1929 jidhru wkoll spejjeż għal tliet qniepen li saru mill-kontribuzzjonijiet tal-poplu. Dawn issemmew Maria Concetta; San Fidele u Agnese. Il-parrini tagħhom kienu Dun Ġużepp Zammit, Dun Ġużepp Attard u s-Sur F. Portanier. Kienu nħadmu f'Raħal Ġdid għand l-imgħallem Mikiel Abela, għas-somma ta' 22 lira sterlina.

F'Diċembru ta' l-1930 bħal ħafna drabi oħra, l-organista waqt il-jiem tal-festa, kien Vittorio Scerri iżda għall-ewwel darba jidher isem ġdid: il-kantant kien Giuseppe Fenech; kien għadu tifel żgħir jiġri man-nannu!

Sadanittant kien qed isir żvilupp importanti ħafna għall-futur ta' din il-kappella. Patri Beneditt Pirotta,Patri Agostinjan min-Naxxar, kien fassal pjan biex jieħu lis-sorijiet infermiera Dumnikani fir-raħal tiegħu. U ċ-ċentru ta' dan il-pjan kienet il-kappella tal-Kunċizzjoni. Patri Beneditt tkellem mas-superjura u qalilha li kien lest jitħabtilhom ħalli jiksbu l-kappella u d-djar li kienu jmissu magħha jekk jaċċettaw li jmorru fin-Naxxar. Meta l-Madre Cremona, superjura, marret in-Naxxar biex tkellem lill-

Vigarju Parrokkjali Dun Nerik Cordina Perez, dan mill-ewwel qabel mal-proposta. Kien ġà avżat minn Patri Beneditt! Fl-24 ta' Marzu l-Isqof ta l-kunsens tiegħu wkoll.

Ma setax isir kif kien il-ħsieb mill-ewwel għaliex id-djar li kienu jmissu mal-kappella kienu qodma u riedu jitwaqqgħu. Għalhekk instab post alternattiv, proprju faċċata tal-kappella, fi Strada Reale. Hawnhekk daħlu l-ewwel is-sorijiet. Kien il-11 ta' Lulju 1930. Meta l-Isqof Mauro Caruana żar lis-sorijiet fl-1931 ra l-kundizzjoni ħażina tal-post u ħeġġiġhom biex jibnu monasteru ġdid. Ma kienx faċli, għaliex wieħed mill-inkwilenti ma ried iċedi l-post bl-ebda mod. U l-prokuraturi u oħrajn li kienu jieħdu ħsieb il-festa għamlu minn kollox biex il-kappella ma tingħatax lis-sorijiet.

Lejlet Santa Marija, fl-1934, permezz ta' kuntratt għand in-nutar Emm. Debono, sar l-akkwist b'ċens perpetwu tal-kappella u tad-djar maġenbha. Is-sorijiet intrabtu li jibdew il-bini mill-aktar fis u li jagħmlu l-festa tal-Kunċizzjoni a spejjeż tagħhom. Dun Manwel Micallef, il-kappillan ġdid tan-Naxxar, offra barriera tal-Parroċċa biex minnha jinqata' l-ġebel meħtieġ u x-xogħol beda. Sa Diċembru l-kunvent kien lest minn kollox. Bdew jgħammru fih f'Jannar ta' l-1936.

Il-kappella tal-Kunċizzjoni issa saret sagramentali. Is-sorijiet talbu l-permess biex f'Ħamis ix-Xirka jarmaw is-Sepulkru. Dan ingħata u għadu jintrama kull sena. Fl-1938 inbidel l-altar antik u sar wieħed ta' l-irħam. Ittranġat l-urna ta' Dan Fidiel u fuq kollox il-festa baqgħet issir ta' kull sena. Wara l-gwerra l-gallerija żgħira li kien hemm fuq il-bieb il-kbir issa tkabbret. Is-sorijiet setgħu jagħmlu t-talb tagħhom minn hemm fuq. Il-kappella daruha mill-art sas-saqaf u l-ħitan kollha ġew miksija bil-mużajk. Dan ta dehra isbaħ għall-ewwel iżda naħseb li iżjed qed issir ħsara issa minħabba l-umdità tal-ġebla. Il-ġebla ingħalqitilha l-arja kollha. Fl-istess żmien ordnaw inkwadru ġdid billi l-qadim kienet saritlu ħsara kbira. Dan tpitter mill-artist Ġużeppi Briffa u tbierek fl-1956. Ħallsu għalih in-nies li kienu imorru għall-quddies fil-kappella. Huwa forsi l-uniku ta' nota fin-Naxxar taż-żmenijiet ta' wara l-gwerra.

Illum il-kappella tal-Kunċizzjoni għadha sservi lis-sorijiet u lill-poplu tan-naħat. Xi snin ilu sar ir-restawr fil-ħajt tal-ġenb li jagħmel ma' Triq il-Kbira. Ħasra li d-data 1702 li kien hemm fuq il-blata tal-bieb tneħħiet. Din kienet turi sa fejn kien wasal il-bini sa dak iż-żmien. Ma hemmx dubju li l-kappella għandha bżonn restawr kbir, irid jinstab mezz kif tieqaf l-umdità kbira li ħierġa. L-inkwadru tat-titular, pittura ta' Alessio Erardi, għadu jeżisti f'waħda mill-kmamar fil-kumpless tal-knisja. Tkun idea tajba li kieku bħala tifkira tat-tliet mitt sena mill-bini tal-kappella kellu jiġi rrestawrat dan l-inkwadru u jsib postu fil-mużew tal-Parroċċa.

PAUL CATANIA

Nota: *Din il-kitba hija bbażata fuq il-kontijiet tad-dħul u ħruġ tal-kappella li jinstabu fl-Arkivju Parrokkjali, kif ukoll fuq kitba fuq ġrajjiet is-sorijiet Dumnikani mgħoddija lili mis-sorijiet.*